

Κάτοικοι: **28.700**

Ο Πύργος είναι η πρωτεύουσα του νομού Ηλείας. Αποτελεί σημαντικό αγροτικό και διοικητικό κέντρο της δυτικής Πελοποννήσου. Η πόλη είναι χτισμένη στην ίδια θέση που πιθανώς βρισκόταν το αρχαίο Δυσπόντιο. Η ονομασία της οφείλεται σε έναν ισχυρό πύργο που είχε χτίσει ο ιδρυτής της, ο Τσερνοτάμπεης. Επρόκειτο για έναν φτωχό Έλληνα, που ήρθε από το χωριό των Καλαβρύτων Τσερνωτά. Ονομαζόταν Γ. Τσερνωτάς. Η παράδοση αναφέρει ότι σε ένα πηγάδι που άνοιξε βρήκε έναν μεγάλο θησαυρό. Αφού έγινε πάμπλουτος, θέλησε να αποκτήσει και τίτλο ευγενείας. Έστειλε στον σουλτάνο Σελίμ Α' (γύρω στα 1512) ένα μέρος του θησαυρού, που πράγματι φαίνεται ότι ήταν μεγάλος, διότι ο σουλτάνος τον ονόμασε μπέη.

Ο Τσερνωτάς πήρε την άδεια και έχτισε τον Πύργο, ο οποίος αποτέλεσε τον πυρήνα του συνοικισμού που εξελίχθηκε στη σημερινή πόλη. Μετά τον θάνατό του, η περιοχή περιήλθε στον σουλτάνο που με τη σειρά του την παραχώρησε στη βαλιδέ σουλτάνα (βασιλομήτορα). Με την προστασία της άρχισε να προοδεύει. Πρώτοι οικιστές αναφέρονται οι Αχολαίοι κι έπειτα οι Βιλαεταίοι. Των τελευταίων απόγονος ήταν ο Χαράλαμπος Βιλαέτης, ονομαστός οπλαρχηγός του 1821. Με τους άνδρες του, πολιορκήσε το φρούριο Χλουμούτσι της Κυλλήνης αλλά την πολιορκία έλυσαν οι Λαλαίοι που κατέφθασαν εκεί.

Ο Πύργος αναφέρεται για πρώτη φορά ως πόλη το 1687 λίγο μετά την ήττα των Οθωμανών στον τουρκοενετικό πόλεμο. Σημαντικό εμπορικό κέντρο αναδείχθηκε τον 19^ο αιώνα, όταν η περιοχή έφτασε να είναι μια από τις σημαντικότερες παραγωγούς σταφίδας. Η πόλη ηλεκτροφωτίστηκε στα 1905, ενώ το 1932 απέκτησε δικό της τηλεφωνικό κέντρο.

Στα αξιοθέατα της πόλης συγκαταλέγονται η Δημοτική Αγορά και το Νοσοκομείο, και τα δυο έργα του Τσίλερ. Σε απόσταση 6 χλμ. δυτικά βρίσκεται το μοναστήρι της Παναγίας της Εισοδιώτισσας. Το καθολικό του (19^ο αιώνας) είναι χτισμένο μέσα σε μικρή σπηλιά.

Τηλέφωνα: Αστυνομία 262.10.33.333, Νοσοκομείο 262.10.22.222, Τροχαία 262.10.33.222, Δήμος 262.10.34.444, ΟΤΕ 262.10.59.555, Ταξί 262.10.25.000, 262.10.25.304, 262.10.33.550, 262.10.26.200, 262.10.34.200.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 19.7.2011)